

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 4/2011, instat pel Sr. XXX contra la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana del Departament de Territori i Sostenibilitat

Antecedents

Primer.- En data 26/01/2011 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, la reclamació formulada pel senyor XXX contra la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana del Departament de Territori i Sostenibilitat, per haver-li denegat el dret d'oposició previst a l'article 6.4 de la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En concret, el reclamant s'oposava a que les dades relatives a la seva persona contingudes a la Resolució MAH/XXX/2006, de 12 de juliol, per la qual es donava publicitat a l'atorgament de subvencions en matèria d'habitatge durant l'any 2005, i que estava publicada al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (d'ara endavant DOGC), en el seu número XXXX, de XX/07/2006 (pàg.XXXXX), es poguessin indexar per part dels cercadors d'internet. A aquest respecte, exposava la persona reclamant que en introduir el seu nom i cognoms als cercadors d'internet, apareixien les seves dades personals que figuraven en la Resolució abans esmentada, i manifestava que el seu únic propòsit era que s'impedís que escrivint el seu nom i cognoms es pogués accedir a aquella dada personal referent a la circumstància d'haver estat beneficiari d'una subvenció en concepte de rehabilitació d'habitatges.

En efecte, aquesta Autoritat va verificar que en introduir al cercador d'Internet "Google" el nom i cognoms del reclamant, apareixia indexada a la primera pàgina de resultats la següent informació relativa a la seva persona:

*"RESOLUCIÓ
XX Jul 2006 ... Perceptor: XXX. Import: XXX euros. Objecte: rehabilitació d'
'habitatges. Partida pressupostària: XXX ...
www.gencat.cat/diari/XXXX/XXXXXXXXX.htm"*

i que en prémer l'enllaç "resolució" d'aquesta pàgina s'accedia al contingut íntegre de la Resolució MAH/XXX/2006, de 12 de juliol, publicada en la versió electrònica del DOGC (en format "html"), situació que perdura en el moment de dictar-se aquesta resolució.

La persona reclamant aportava junt amb el seu escrit de reclamació una còpia de la sol·licitud mitjançant la qual exercí el dret d'oposició al tractament de les seves dades de caràcter personal davant del Departament de Medi Ambient i Habitatge mitjançant escrit amb registre d'entrada de data 18/11/2010, així com la resposta atorgada per l'organisme esmentat mitjançant escrit de data 22/11/2010, amb registre de sortida de data 30/11/2010.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Segon.- D'acord amb l'article 5.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la LOPD (en endavant, RLOPD), mitjançant escrit de data 9/02/2011, notificat en data 14/02/2011, es va donar trasllat de la reclamació a la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana del Departament de Territori i Sostenibilitat, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

Tercer.- La Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana va formular al·legacions mitjançant escrit de data 3/03/2011, rebut a l'Autoritat el 15/03/2011. En aquestes al·legacions s'exposa per una banda quin és el marc legal en què té lloc la difusió de la informació per Internet relativa a la persona reclamant, i per altra banda quines són les raons per les quals es considera que la petició que els formulà el ciutadà no reunia els requisits que exigeix l'article 6.4 de la LOPD per tal que pogués prosperar el dret d'oposició exercit. Així, a mode de resum, la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana efectua les següents consideracions:

- Que a la sol·licitud formulada per l'ara reclamant es va contestar en el sentit que no es podia atendre en virtut del que disposa l'article 18.1 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, que obliga a fer publicitat de les subvencions concedides.

- Que el tractament que es va efectuar respecte les dades personals del reclamant, respon doncs a l'imperatiu legal establert a l'esmentada Llei 38/2003, que preveu en el seu article 18 de forma expressa l'obligació dels òrgans administratius de publicar en el diari oficial corresponent les subvencions concedides, amb expressió de la convocatòria, el crèdit pressupostari al qual s'imputi, el beneficiari, la quantitat concedida i la finalitat de la subvenció, essent aquestes doncs les dades relatives al reclamant que es van publicar a la Resolució controvertida, atesa la seva condició de dades estrictament necessàries per donar compliment al mandat de la llei.

- Que en base a la Llei 2/2007, del 5 de juny, del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, el tractament de les dades relatives a les persones beneficiàries de subvencions comportava i comporta que quan s'hagin de publicar dades personals al DOGC, atès que aquest diari s'edita en format digital i resulta accessible per mitjans telemàtics, aquesta informació pugui resultar accessible als usuaris d'Internet sense cap limitació.

- La Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana finalitza les seves al·legacions, amb la consideració que la petició inicial formulada pel senyor XXX no reunia els requisits essencials que han de concórrer d'acord amb el que estableix l'article 6.4 de la LOPD per tal que pogués prosperar el dret d'oposició exercit, i això en base als següents motius:

a) perquè no concorria el requisit relatiu a l'existència de "*motius fonamentats i legítims relatius a una situació personal concreta*", limitant-se l'ara reclamant a manifestar el seu desig de no ser indexat pels cercadors d'Internet.

b) que tampoc no concorria el requisit que una llei no disposi el contrari, ja que l'obligació de publicar les dades del DOGC i la seva accessibilitat a través d'Internet ve motivada, tal com s'ha exposat anteriorment, per la Llei 38/2003 i per la Llei 2/2007, del 5 de juny, del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- Abans d'entrar en l'anàlisi de la procedència o no de la reclamació de tutela del dret d'oposició formulada davant d'aquesta Autoritat, es considera oportú efectuar una consideració prèvia, atenent al contingut de les alegacions formulades per la Secretaria d'Habitatge. Aquest òrgan fonamenta la denegació de la sol·licitud en l'obligació legal de publicar al DOGC la resolució que contenia les dades personals objecte de controvèrsia. Doncs bé, cal advertir que la sol·licitud que formulà la persona ara reclamant no qüestionava en cap moment la licitud de la publicació al DOGC en la seva versió disponible a internet, sinó que la seva pretensió es referia a que la dita informació publicada, no pogués ser objecte d'indexació per part dels cercadors d'internet.

Tercer.- L'article 6.4 de la LOPD regula el dret d'oposició en la forma següent:

"4. En els casos en què no sigui necessari el consentiment de l'afectat per al tractament de les dades de caràcter personal, i sempre que una llei no disposi el contrari, aquest pot oposar-se al seu tractament quan hi hagi motius fonamentats i legítims relatius a una situació personal concreta. En aquest supòsit, el responsable del fitxer ha d'excloure del tractament les dades relatives a l'afectat."

Així mateix, la regulació del dret d'oposició i el seu exercici es completa amb els articles 34 i 35 del RLOPD, en els quals es determina el següent:

"Article 34. Dret d'oposició

El dret d'oposició és el dret de l'afectat per tal que no es porti a terme el tractament de les seves dades de caràcter personal o se cessi en aquest tractament en els supòsits següents:

- a) Quan no sigui necessari el seu consentiment per al tractament, a conseqüència que hi hagi un motiu legítim i fundat, referit a la seva situació personal concreta, que ho justifiqui, sempre que una llei no disposi el contrari.*
- b) Quan es tracti de fitxers que tinguin per finalitat la realització d'activitats de publicitat i prospecció comercial, en els termes que preveu l'article 51 d'aquest Reglament, sigui quina sigui l'empresa responsable de la seva creació.*
- c) Quan el tractament tingui per finalitat l'adopció d'una decisió referida a l'afectat i basada únicament en un tractament automatitzat de les seves dades de caràcter personal, en els termes que preveu l'article 36 d'aquest Reglament.*

Article 35. Exercici del dret d'oposició

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

1. El dret d'oposició s'ha d'exercir mitjançant una sol·licitud dirigida al responsable del tractament.

Quan l'oposició es faci basant-se en la lletra a) de l'article anterior, en la sol·licitud s'hi han de fer constar els motius fundats i legítims, relatius a una situació personal concreta de l'afectat, que justifiquen l'exercici d'aquest dret.

2. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'oposició en el termini màxim de deu dies a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

3. El responsable del fitxer o tractament ha d'excloure del tractament les dades relatives a l'afectat que exerceixi el seu dret d'oposició o denegar motivadament la sol·licitud de l'interessat en el termini que preveu l'apartat 2 d'aquest article."

D'altra banda, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

"1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb això l'article 16 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, estableix en el seu apartat 1 i 2:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta i tramesa dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de resoldre expressament sobre la procedència o improcedència de la reclamació a què fa referència l'apartat 1 en el termini de sis mesos, amb l'audiència prèvia de la persona responsable del fitxer i també de les persones interessades si el resultat del primer tràmit d'audiència ho fa necessari. Un cop transcorregut aquest termini, si l'Autoritat no ha notificat la resolució de la reclamació, s'entén que ha estat desestimada.

Quart.- Com s'ha vist en els preceptes normatius que s'han descrit, el dret d'oposició permet que la persona afectada s'oposi a que les seves dades personals es tractin o bé que es tractin d'una determinada manera, fins i tot en casos en què aquell tractament no precisa del seu consentiment, sempre que no existeixi una llei que

disposi el contrari (és a dir que no existeixi una llei que imposi expressament el tractament de les dades d'una manera determinada de manera que impedeixi l'efectivitat del dret), i també sempre que la petició d'oposició es fonamenti en motius fonamentats i legítims relatius a una situació personal concreta.

Així doncs, per tal de poder valorar si el reclamant té dret a que es faci efectiva la sol·licitud d'oposició plantejada davant la Secretaria d'Habitatge, és a dir si té dret a oposar-se a que les dades relatives a la seva persona contingudes en la Resolució MAH/XXX/2006 que figura publicada al DOGC, sigui susceptible d'indexació pels cercadors d'Internet, caldrà analitzar si concorren els diferents requisits a què s'ha fet referència:

a) S'analitzarà en primer lloc, de manera conjunta per estar directament connectades, les qüestions referents a la manca de necessitat de consentiment de la persona afectada per al tractament consistent en la publicació al DOGC, així com l'existència o no d'una llei que impedeixi l'efectivitat del dret exercit per la persona reclamant.

Cal dir en primer lloc que per a la difusió de dades relatives al reclamant al DOGC a través d'Internet no era necessari el seu consentiment atès que existeixen normes de rang legal que habiliten aquest tractament de manera expressa, com bé apuntava la Secretaria d'Habitatge a les seves al·legacions, habilitacions que d'acord amb el que disposa l'article 11 de la LOPD, permeten efectuar la comunicació de dades que suposa la seva publicació a través d'Internet, sense la necessitat de gaudir del consentiment de la persona afectada.

En aquest sentit, la Llei 38/2003, general de subvencions, preveu en el seu article 18 de forma expressa l'obligació dels òrgans administratius de publicar en el diari oficial corresponent les subvencions concedides, amb expressió de la convocatòria, el crèdit pressupostari al qual s'imputi, el beneficiari, la quantitat concedida i la finalitat de la subvenció. Aquesta obligació té com a objecte garantir els principis d'igualtat, transparència i concurrència en l'atorgament de les subvencions, essent per tant aquesta la finalitat de la publicació d'aquesta informació.

Al seu torn, la Llei 2/2007, del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya –posterior a l'entrada a la publicació de la resolució controvertida però vigent en el moment d'exercir-se el dret que és objecte de reclamació, i en tot cas coincident en allò que aquí interessa amb el previst a la legislació precedent- preveu l'obligatorietat del DOGC de publicar aquells actes que les administracions li encomanen publicar. Pel que fa a la publicació a través d'Internet preveu l'article 3 de la Llei 2/2007 que:

"El DOGC s'edita en suport digital, el qual és lliurement accessible per mitjans telemàtics a través de les xarxes, els canals, les adreces i els portals que el Govern determini, d'acord amb criteris de divulgació multicanal i d'interoperabilitat. Les edicions o reproduccions en suports físics deriven de l'edició digital, que n'és el prototip i és el garant de l'autenticitat i la validesa jurídica de la publicació."

Cal deixar clar però que aquesta llei, si bé legitima al DOGC per tal que es publiqui la informació a través d'Internet "a través de les xarxes, els canals, les adreces i els

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

portals que el Govern determini” no imposa –en contra del que sostenia la Secretaria d’Habitatge en les seves al·legacions- el tractament de dades al qual la persona reclamant s’havia oposat de forma concreta i específica –la indexació per part de cercadors-. En efecte, la Llei 2/2007 no imposa que la informació publicada al DOGC sigui indexable pels cercadors que operen a través d’Internet. És més, la pròpia Llei 2/2007, en el seu article 3.4, preveu expressament que l’entitat gestora del DOGC ha de limitar l’accés a les dades de caràcter estrictament personal, a sol·licitud de l’òrgan competent, un cop transcorregut el termini d’exposició pública determinat per la norma que exigeix la seva publicació.

En relació als cercadors d’internet, cal dir que certament la seva existència contribueix a donar més publicitat al contingut del diari oficial, circumstància que en principi no s’ha de considerar com un efecte negatiu. El problema però es planteja en el moment en què els cercadors, d’accés generalitzat i universal, permeten fer recerques massives i indiscriminades que inclouen dades personals, les quals poden tenir finalitats alienes a les perseguides per la publicació al diari oficial, com seria el cas de l’obtenció de perfils personals o d’informació indiscriminada sobre una determinada persona, amb el consegüent perjudici que això suposa per al dret fonamental a la protecció de dades de la persona afectada.

És per això que, amb la finalitat de garantir el respecte al dret a la protecció de dades de caràcter personal i per minimitzar les amenaces que per a aquest dret fonamental suposa l’actuació dels cercadors d’internet, en la Recomanació 1/2008 de l’Agència Catalana de Protecció de Dades sobre la difusió d’informació que contingui dades de caràcter personal a través d’Internet (apartat 20), ja es va incloure expressament la recomanació que les entitats que ordenin la publicació d’informació als diaris i butlletins oficials col·laborin amb les entitats responsables d’aquests en la implantació d’una sèrie de mesures (especificades a l’apartat 16.b) per evitar que els cercadors indexin els continguts de les pàgines web i consegüentment facilitin la recopilació de dades de caràcter personal per a finalitats diferents a aquella a la qual obeeix la publicació.

b) Pel que fa al requisit sobre l’existència d’un motiu fonamentat i legítim relatiu a una situació personal concreta.

Els motius que han conduït a l’actor a oposar-se a que les seves dades personals incloses a la resolució publicada al DOGC puguin ser indexades pels cercadors d’internet, són fàcilment comprensibles, la qual cosa permet apreciar l’existència del requisit previst a l’article 6.4 de la LOPD. Certament, no es pot considerar que la sol·licitud de la persona reclamant estigui mancada de fonamentació o obeeixi al mer caprici, doncs és legítim que el reclamant consideri que pot resultar perjudicial per a la seva persona que la informació consistent en haver rebut una subvenció en matèria d’habitatge durant l’any 2005, es mantingui per sempre susceptible d’indexació per part dels cercadors d’internet. Així, el temps transcorregut des de l’atorgament d’aquella subvenció, és a dir més enllà del termini màxim per efectuar impugnacions i/o revisions d’aquest acte, confirma l’existència d’un motiu legítim per a l’efectivitat del dret exercit.

Cinquè.- L'anàlisi efectuat al fonament de dret anterior porta a considerar doncs que en el cas que ens ocupa concorren els requisits que estableix l'article 6.4 de la LOPD per tal que es pugi considerar que el dret d'oposició plantejat pel reclamant és ajustat a dret, la qual cosa condueix a l'estimació de la reclamació formulada davant d'aquesta Autoritat.

De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret objecte de reclamació.

És per això que procedeix requerir a la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana del Departament de Territori i Sostenibilitat, per tal que en el termini esmentat, comptador a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, s'adrexi a l'ens gestor del DOGC i sol·liciti que s'adoptin les mesures oportunes a fi d'evitar que la informació de caràcter personal relativa al reclamant inclosa a la Resolució MAH/XXX/2006, de 12 de juliol, publicada al DOGC en suport electrònic núm. XXX, pàg.XXX, de XX/07/2006, sigui indexable pels cercadors d'Internet.

A aquest respecte, és oportú assenyalar que d'acord amb les verificacions efectuades pel personal d'aquesta Autoritat, s'ha pogut constatar que el DOGC ja té implementat en el seu servidor el protocol d'exclusió de robots mitjançant un fitxer "robot.txt" per tal d'evitar que els cercadors d'internet indexin la informació que publiquen, si bé sembla que aquest sistema només s'ha vinculat als directoris relatius als documents en format "pdf" i no en relació als arxius publicats en format "html", circumstància que permet la indexació per part dels cercadors de la resolució objecte d'aquesta reclamació.

Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'oposició en els termes exposats, caldrà que en el termini de 10 dies la Secretaria en doni compte a l'Autoritat.

A l'últim, i en relació amb aquest requeriment que aquí es formula a la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana per tal que es faci efectiu el dret exercit per la persona reclamant, cal assenyalar que existeixen uns intervals temporals durant els quals els cercadors que operen a través d'Internet no renoven les indexacions prèviament efectuades, la qual cosa podria comportar que malgrat haver-se fet efectiu el requeriment anterior per evitar la indexació, la informació assenyalada podria continuar apareixent en la llista de resultats dels cercadors. És per això que, a fi d'assegurar al màxim l'efectivitat del dret tutelat, es recomana a la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana que s'utilitzin les eines que els cercadors d'internet ofereixen per tal de sol·licitar la supressió de les indexacions ja efectuades.

Per tot el que s'ha exposat,

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació formulada pel senyor XXX, referent al dret d'oposició exercit davant la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana del Departament de Territori i Sostenibilitat.

Segon.- Requerir la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana del Departament de Territori i Sostenibilitat per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució, faci efectiu el dret d'oposició exercit pel reclamant, de conformitat amb el que s'ha exposat en el fonament de dret cinquè.

Tercer.- Notificar aquesta resolució a la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana del Departament de Territori i Sostenibilitat i a la persona reclamant.

Quart.- Comunicar aquesta resolució a l'entitat autònoma del Diari Oficial i de Publicacions de la Generalitat de Catalunya.

Cinquè.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

La directora,

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 13 de juliol de 2011